

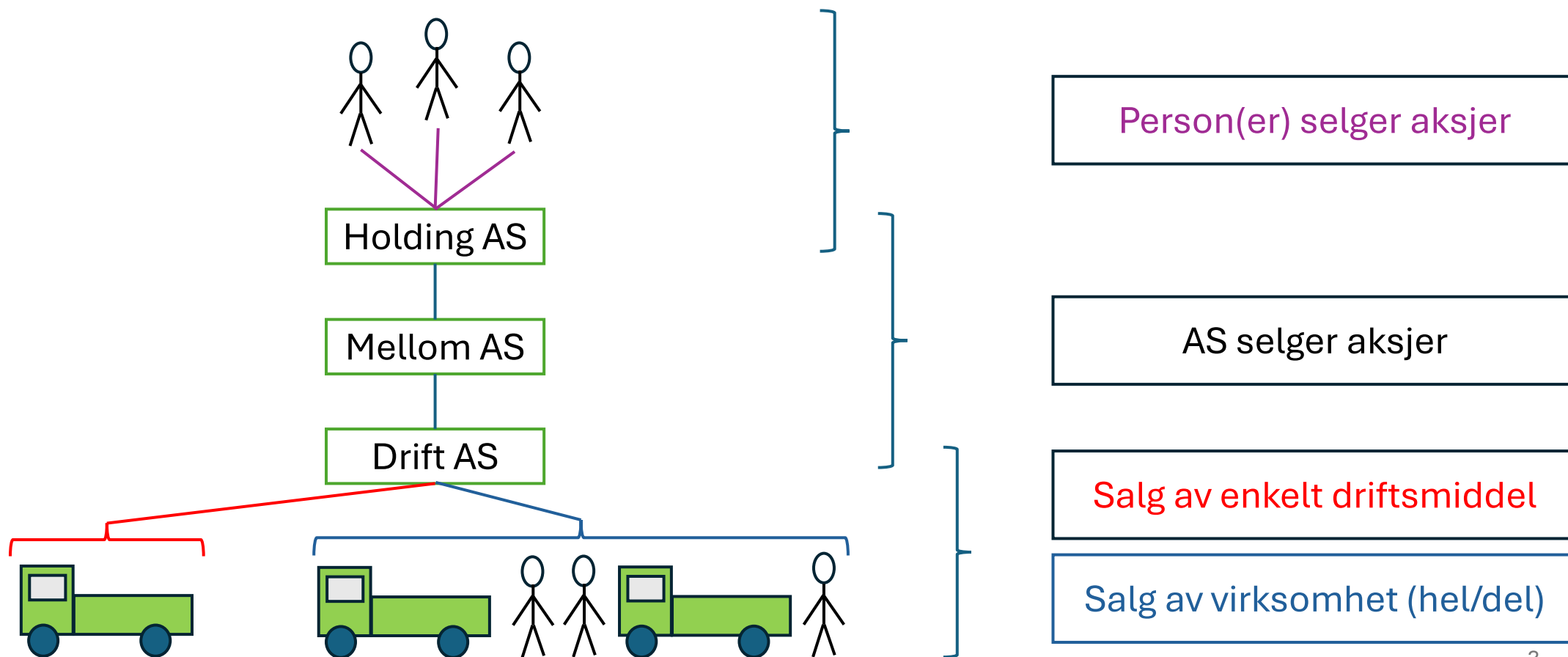
Skatt & Transaksjoner – Kort introduksjon

J. Christian Grevstad, april 2026

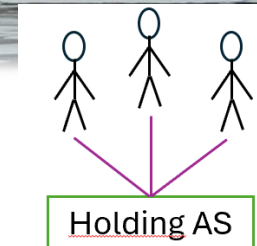
Innhold

- Salg av aksjer
 - Person som selger
 - Aksjeselskap som selger
- Salg av innmat
 - Enkeltstående driftsmidler
 - Hel virksomhet
- Utbytte
- Earn out
- Incentivordninger for ansatte

Innledning - oversikt

Person(er) selger aksjer

Effekt for selger:

Gevinst er skattepliktig (aksjonær bosatt i Norge)

Gevinst = Salgsvederlag, minus Kostpris (beregnes individuelt pr. aksje)

Kostpris = Opprinnelig kostpris

+ Ervervskostnader (megler, DD, dokumentavgift, mv)

+ Evt tillegg i løpet av eiertid

+ Ubenyttet skjermingsfradrag

+ Salgskostnader (megler, advokat, mv)

Skattesats: $22\% \times 1,72 = 37,84\%$

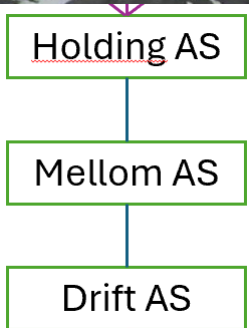
Effekt for selskapet:

Ingen (ingen endring på skatteverdier i selskapet)

Effekt for kjøper:

Ny kostpris på aksjene er kjøpers ervervskostnader (kjøpesum +)

AS selger aksjer

Effekt for selger:

Aksjonær i Norge:
- Fritaksmetoden (gevinst/tap skattefri)

Aksjonær i utlandet:
- Ikke hjemmel i norsk skattelov
- Skatteavtale
⇒ Ikke fradrag for salgskostnader

Aksjer i selskap i lavskatteland og utenfor EØS (plansje 14)

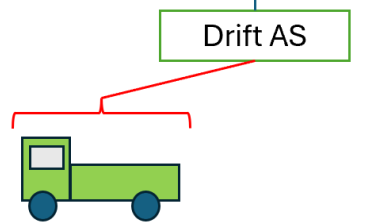
Effekt for selskapet:

Ingen (ingen endring på skatteverdier i selskapet)

Effekt for kjøper:

Ny kostpris på aksjene (Utland: Regler i hjemland?)

Salg av driftsmiddel

Effekt for selger
(= selskapet):

- Gevinst/tap = vederlag, minus skattemessig nedskrevet verdi
- Fradrag for salgskostnader
- Tidfesting avhenger av type driftsmiddel
 - Saldogruppe (a) – (d) + (j): inntekt / nedskrive saldo
 - Saldogruppe (e) – (i) + negativ (b): Gevinst-/tapskonto (20% inntekt / fradrag)

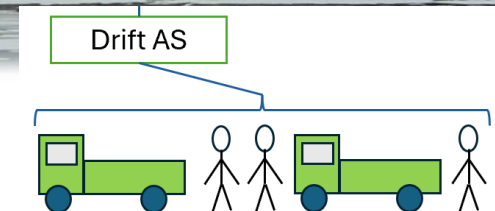
x

x

Effekt for kjøper:

Kostpris = nytt avskrivningsgrunnlag

Salg av virksomhet

Effekt for selger
(= selskapet):

- Gevinst/tap beregnes individuelt pr. driftsmiddel
 - Residual til «Goodwill»
 - Gevinst/tap = vederlag, minus skattemessig nedskrevet verdi
 - Ulik tidfesting på driftsmidler i forskjellige saldogrupper
- Fradrag for salgskostnader

X

X

Effekt for kjøper:

- PPA – Henføring av del-vederlag til hvert driftsmiddel
- Residual til «Goodwill»

Saldogrupper og avskrivningssatser

Saldo-gruppe	Avskrivnings-sats	Driftsmiddel	G/T-konto
A	30%	Kontormaskiner o.l.	Nei
B	20%	Ervervet forretningsverdi	Nei
C	24%	Vogntog, lastebiler, busser, varebiler, drosjebiler og	Nei
D	20%	Personbiler, traktorer, maskiner, redskap, instrumenter, inventar m.v.	Nei
E	14%	Skip, fartøyer, rigger m.v.	Ja
F	12%	Fly, helikopter	Ja
G	5%	Anlegg for overføring og distribusjon av elektrisk kraft	Ja
H	4%	Bygg og anlegg, hoteller, losjihus, bevertningssteder m.v.	Ja
I	2%	Forretningsbygg	Ja
J	10%	Fast teknisk installasjon i bygninger, herunder	Nei

Sktl § 13-2 , § 13-3

§ 13-2 Omgåelse

(2) En omgåelse foreligger når det er foretatt en disposisjon eller flere sammenhengende disposisjoner som

- a) tilsier at **hovedformålet** var å oppnå en **skattefordel**, og
- b) etter en **totalvurdering** ikke kan legges til grunn for beskatningen, jf. tredje ledd

(4) Skattlegging etter denne paragraf skal finne sted som om disposisjonen eller disposisjonene var gjennomført på en måte som reflekterer det økonomiske innholdet

§ 13-3 Bortfall eller oppgjør av generelle skatteposisjoner ved skattemotiverte transaksjoner

..... skatteposisjon uten tilknytning til eiendel eller gjeldspost blant annetunderskudd, tom positiv saldo og saldo på gevinst- og tapskonto.

Når slikt selskap får **endret eierforhold**, **og** det er **sannsynlig** at utnyttelse av den generelle skatteposisjonen er det **overveiende motiv for transaksjonen**, skal skatteposisjonen

- (a) falle bort dersom den representerer en skattefordel
- (b) inntektsføres dersom den representerer en skatteforpliktelse

Er skattefritt salg alltid best?

Eksempel:

Aksjeselskap

- Underskudd = 1.000
- Maskiner virkelig verdi = 900
- Maskiner sbv* = 200
- Antatt verdi Goodwill = 300
- Goodwill sbv* = 0

Vederlag salg aksjer:

- Underskudd 0 – 275 ? (1.250 x 22%)
- Maskiner 900
- Goodwill 300
- Latent skatt 0 – (-242)

Vederlag salg innmat:

- Underskudd 0
- Maskiner 900
- Goodwill 300
- Skatt [(900 – 200) + (300 – 0) – 1.000] x 22% 0

* Sbv = skattemessig bokført (nedskrevet) verdi

Utbytte fra norsk AS til aksjonær i Norge

Til fysisk person i Norge

- Skatteplikt
 - Grunnlag: (Utbytte – skjerming) x 1,72
 - Skattesats: 22%
- => Effektiv skattesats: 37,84% (22% x 1,72)

Til aksjeselskap i Norge

- Fritaksmetoden
 - Grunnlag: Utbytte x 3%
 - Skattesats: 22%
- ⇒ Effektiv skattesats: 0,66% (22% x 3%)

Unntak: Utbytte til selskap som kan motta konsernbidrag

Utbytte fra norsk AS til aksjonær i utlandet

Til fysisk person i utlandet

- Skattesats: 25% (kildeskatt)
- Grunnlag: Utbytte
(minus skjerming, hvis EØS)
- Redusert sats i skatteavtaler (normalt 15%)

Til aksjeselskap i utlandet

- Skattesats: 25% (kildeskatt)
- Redusert sats i skatteavtaler (normalt 0 – 15%)
- Fritaksmetode (0% kildeskatt) hvis:
 - Aksjonær er selskap som tilsvarende norsk AS
 - Aksjonær er reelt etablert og driver reell økonomisk virksomhet i EØS

Utbytte og gevinst/tap *fra* utenlandsk AS *til* norsk aksjonær-AS – Begrensninger i Fritaksmetoden

Fritaksmetoden – Vilkår:

- «tilsvarende selskap mv. [AS] hjemmehørende i utlandet»
- Ikke hjemmehørende i «lavskatteland utenfor EØS»
- Hvis hjemmehørende i lavskatteland innenfor EØS: Må være reelt etablert og drive reell økonomisk virksomhet i EØS
- Hvis hjemmehørende utenfor EØS (bl.a. UK, Sveits, USA):
 - Utbytte og gevinst: *kontinuerlig* eier + stemmer for minst 10% siste 2 år (gevinst fritatt)
 - Tap: Eier eller stemmer for minst 10% *på noe tidspunkt* siste 2 år (tap ikke fradrag)

Earn out - Salg av aksjer mot vederlag

Problemstilling: Mottar kjøper mer enn aksjer? (yter selger mer enn vederlag for aksjer?)

- Skatt på aksjesalg: (0%, evt 37,84% av gevinst)
- Skatt på arbeidsinntekt: ca. 50% + arbeidsgiveravgift (14,1%). Fradragsrett for selskapet

Tilleggsytelser fra selger skaper fare for omklassifisering fra aksjevederlag til arbeidsinntekt

- Bindingstid (arbeide i selskapet) høy/lav lønn
- Karenstid (avstå fra konkurrerende virksomhet)
- Høyt vederlag ift. selskapets inntjening, eiendeler, mv

Insentivordninger for ansatte

Vederlag for arbeidsinnsats vs. vederlag knyttet til investering

Arbeidsinnsats:

- Tilstedeværelse (fortsatt ansatt)
- Aktivitet
- Resultat (for person, avdeling eller selskapet)
- Manglende nedside (tapsrisiko)

Investering:

- Knyttet til objekt – typisk aksjer
- Oppsidepotensial uten:
 - Arbeidsinnsats
 - Tilstedeværelse
 - Fortsatt ansettelse
- Nedsiderisiko (tapsrisiko)

Takk for
oppmerksomheten!

J. Christian Grevstad

Partner, Advokat, MBA

Tel: +47 4175 6277 | jcg@energyandtax.law

